

Burcu AVCIBAY VURGEÇ¹

Ayseren ÇEVİK²

GİRİŞ

İş kanunu, başta işverenin sorumlulukları ve işçinin hakları olmak üzere istihdamdaki sorumluluk ve hakları belirleyen mevzuattır. Temel olarak istihdam ve istihdam ilişkileri, ücret ve ücret ödemesi, çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sendikal haklar ve ilişkiler, iş kanununun idaresi ve belirli mesleki veya diğer gruplar için özel hükümleri kapsamaktadır. Bu kanun, işçilerin daha iyi koşullarda çalışması, örgütlenme hakkı ve düşük işgücü maliyetleri talepleri nedeniyle ortaya çıkmıştır. İş kanunu, sosyal hedeflerin tanımlanmasında ve ekonomi politikasının tüm toplumun yararına saygınlık konusunda önemli bir rol almaktadır. Ülkeler arasındaki siyasi, sosyoekonomik ve yasal farklılıkları yansıtan iş kanununun ayırt edici unsurları arasında ulusal veya endüstriyel toplu sözleşmelerin yaygınlığı, iş kanununun bir ülkenin anayasal yapısından ne ölçüde etkilendiği, özellikle mevzuatın yargısal denetimi, anayasal yetkiler ve sınırlamaları ile ilgili farklılıklar yer almaktadır. Kanunlar ülkelere göre değişiklik gösterse de benzer veya ortak unsurları bulunmaktadır. Bu unsurlar kısmen ülkelerin mevzuatından türetilmiş olsa da Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından geliştirilen uluslararası standartları esas almaktadır. Ülkemizde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 2003 yılında çıkarılan 4857 sayılı iş kanunu yürürlüktedir. 4857 Sayılı İş Kanunu; genel hükümler, iş sözleşmesi türleri/feshi, ücret, işin düzenlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği, iş ve işçi bulma, çalışma hayatının denetimi ve teftişi, idari ceza hükümleri, çeşitli, geçici ve son hükümler olmak üzere 9 bölümden oluşmaktadır.

¹ Doç. Dr., Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, burcuavcibay@hotmail.com

² Öğr. Gör., Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, acevik@cu.edu.tr

KAYNAKLAR

- Aydın U, Kocabaş F. *Bireysel iş hukuku*. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi. 2018.
- Baş Gİ. *4857 sayılı iş kanununa tabi olan kadın işçilere tanınan hakların ihlalinin doğan uyuşmazlıkların ilgili mevzuat ve yüksek mahkeme kararları kapsamında incelenmesi*. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Tokat, 2018.
- Çelikten M. Neden iş analizi yapılmalı? *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2005;18(1):127-135.
- Çetin C, Özcan ED. *İnsan kaynakları yönetimi*. İstanbul: Beta Basım Yayın; 2013.
- Ekmekçi A. *İnsan kaynakları yönetiminde iş analizi: insan kaynakları danışmanları üzerine uygulama (Yüksek Lisans Tezi)*. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Bursa, 2017.
- Esener T. *İş hukuku*. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları; 1978.
- International Institute of Business Analysis. *Guide to the Business Analysis Body of Knowledge*. 2023. <https://www.iiba.org/> [Erişim:04.01.2023]
- Korkmaz, Z. *Yenidoğan hemşirelerinde iş analizi ve iş yükü (Doktora Tezi)*. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, Kayseri, 2012.
- Köklü K. İş Analizi, İş analistliği ve iş zekâsı. *Lectio Socialis*. 2018; 2(2): 121-142.
- Leyk J. Role analityka biznesowego – standard ITIL versus BABOK. *Roczniki Kolegium Analiz Ekonomicznych*. 2016;40: 243-256.
- MacLellan J. The art of midwifery practice: a discourse analysis. *MIDIRS Midwifery Digest*. 2011;21(1):25-31.
- Öcal M. *İnsan kaynakları yönetimi*. 2022. https://www.google.com/url?sa=t&rc=ct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi86Kek-1Lj8AhXoQ_EDHcv1AdMQFn0ECBQQAQ&url=https%3A%2F%2Favys.omu.edu.tr%2Fstorage%2Fapp%2Fpublic%2Fmustafa.ocal%2F135737%2FIKY113_unite1.pdf&usg=AOvVaw2ccHuscO2_LNj9htth6l7 [Erişim:04.01.2023]
- Paul E, Cadle J, Yeates D. *Business analysis (third edition)*. BCS Learning & Development Ltd; 2014.
- Podeswa H. *The business analyst's handbook*. Course Technology, a part of Cengage Learning; 2009.
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. *1475 sayılı iş kanunu*. 2003. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.1475.pdf> [Erişim: 04.01.2023]
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. *4857 sayılı iş kanunu*. 2003. https://www.google.com/url?sa=t&rc=ct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi86Kek-1Lj8AhXoQ_EDHcv1AdMQFn0ECBQQAQ&url=https%3A%2F%2Favys.omu.edu.tr%2Fstorage%2Fapp%2Fpublic%2Fmustafa.ocal%2F135737%2FIKY113_unite1.pdf&usg=AOvVaw2ccHuscO2_LNj9htth6l7 [Erişim: 04.01.2023]
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği. 2004. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2004/06/20040616.htm#8> [Erişim: 03.03.2023]
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik. 2013. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/02/20130208-7.htm> [Erişim: 03.03.2023]
- Tuzcuoğlu S. Meslek seçimi ve önemi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 1994; 6: 265-280.
- Vongsavanh A, Campbell B. The roles and skill sets of systems vs business analysts. *ACIS 2008 Proceedings - 19th Australasian Conference on Information Systems*. 2008; 1059-1068.
- Wyskarski M. An attempt to determine the scope of duties of the business analyst–application of text mining analysis. *Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie / Politechnika Ślaska*. 2020;(148): 795-810.
- Yuvalı E. 4857 Sayılı İş Kanunu'nun ve İlgili Mevzuatın Kadın İşçiler İle İlgili Hükümlerine Genel Bir Bakış. *Türk Barolar Birliği Dergisi*. 2013; (106):93-114.
- Yücesoy Y, Demir M. *Çalışma yaşamında haklar el kitabı*. Uluslararası Çalışma Ofisi; 2011.